

Nederlandse orde van advocaten

Financieel jaarverslag

2021

INHOUD

	Pag.
1. Verslag van de algemene raad	
Inleiding	3
Kerntaken	3
Activiteiten in 2021	3
Resultaatbestemming 2020	5
Vorgestelde resultaatbestemming 2021	5
Vooruitblik 2022	5
Risicomanagement	7
2. Jaarrekening	
Balans per 31 december 2021	9
Staat van baten en lasten 2021	10
Kasstroomoverzicht 2021	11
Toelichting op de jaarrekening	12
Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening	12
Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva	13
Grondslagen voor bepaling van het saldo van baten en lasten	15
Toelichting op de Balans per 31 december	17
Toelichting op de Staat van baten en lasten	26
WNT-verantwoording 2021 Nederlandse orde van advocaten	39
Gebeurtenissen na balansdatum	42
Resultaatbestemming	42
Ondertekening van de jaarrekening	42
3. Overige gegevens	42
Controleverklaring	43

1. Verslag van de algemene raad

De Nederlandse orde van advocaten (NOvA) is een publiekrechtelijk lichaam als bedoeld in artikel 134 van de Grondwet en is gevestigd te Den Haag. De NOvA bevordert, in het belang van een goede rechtsbedeling, een behoorlijke uitoefening van de praktijk door advocaten. De NOvA komt op voor de toegang tot het recht voor iedereen in Nederland en voor een goede rechtsbedeling aan rechtzoekenden in een goed functionerende rechtsstaat.

Het bestuur van de NOvA wordt gevormd door de algemene raad.
De samenstelling van de raad was in 2021 als volgt:

Naam	Datum aantreden	Datum aftreden	Opmerkingen
F.A.M. Knüppe	1 september 2017		deken per 26 maart 2020
B.J.M. de Leest	1 november 2013		Waarnemend deken per 26 maart 2020
Th.Th.M.L. Boersema	1 mei 2017		
S.M. Kaak	1 januari 2019		
P.T.C. Van Kampen	1 januari 2019		
R.R. Crince le Roy	1 januari 2021		

De directie wordt gevoerd door de algemeen secretaris, Raffi van den Berg.

Inleiding

In de begroting 2021 heeft de algemene raad de speerpunten van het beleid tot uiting gebracht in tien pijlers. In de jaarrekening 2021 zijn de baten en lasten behorend bij activiteiten uit een pijler, conform de begroting, toegerekend aan die betreffende pijler. De systematiek van de kostentoe rekening is opgenomen in de jaarrekening onder de paragraaf "Grondslagen voor de bepaling van het saldo van baten en lasten".

De kerntaken

In de begroting 2021 laat het beleid van de NOvA zich in de volgende tien pijlers onderscheiden:

1. Kwaliteitsbevordering
2. Praktijkvoering ten behoeve van de advocaat
3. Opleiding
4. Communicatie
5. Wetgevingsadvisering
6. Tableau
7. Toezicht
8. Tuchtrect
9. Juridische aangelegenheden
10. Bestuurlijke organisatie

Activiteiten in 2021

Ook het afgelopen jaar stond voor de advocatuur en de NOvA voor een deel in het teken van het coronavirus. In de begroting 2021 was, als gevolg van de coronacrisis, nog rekening gehouden met een krimp van de balie met 2% tot een stand van 17.493 per 1-1-2021. Deze krimp is uitgebleven waardoor een hoger aantal advocaten een hogere financiële bijdrage heeft opgebracht. Nu de coronamaatregelen van de overheid vrijwel allemaal zijn opgeheven keren we weer terug naar het "normaal".

Gefinancierde rechtsbijstand: in 2021 kwam het kabinetsbesluit om de vergoedingen voor gefinancierde rechtsbijstand vanaf 2022 op te trekken naar een reëel niveau conform de aanbevelingen van de commissie Van der Meer. Een eerste lichtpuntje was de toezegging van de demissionaire minister voor

Rechtsbescherming dat de tijdelijke overbruggingsregeling voor sociaal advocaten niet per eind 2021 zou aflopen. Hierdoor was een dreigende teruggang in inkomen voor sociaal advocaten afgewenteld. De echte doorbraak volgde in het voorjaar en medio 2021, toen de Tweede Kamer in twee opeenvolgende moties het kabinet opriep om per 1 januari 2022 jaarlijks structureel 154 miljoen euro (127 miljoen excl. btw) extra te investeren in het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand conform scenario 1 van de commissie Van der Meer.

Subsidieregeling beroepsopleiding sociaal advocaten:

Om de deelname van jonge advocaten in het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand te stimuleren is de Raad voor Rechtsbijstand, op initiatief van de NOvA, eind 2020 gestart met de subsidieregeling beroepsopleiding sociaal advocaten. Hiermee konden sociaal advocatenkantoren voor de opleidingskosten van advocaat-stagiairs die in maart en september 2021 begonnen met de vernieuwde Beroepsopleiding Advocaten van de NOvA subsidie aanvragen. Voor de regeling is € 2 miljoen uitgetrokken, wat neerkomt op 175 advocaat-stagiairs in 2021. Een tussentijdse evaluatie leert dat de regeling voorziet in een grote behoefte bij de sociale advocatuur en daarmee succesvol genoemd kan worden.

Advocatenpool voor gedupeerden toeslagenaffaire:

De Raad voor Rechtsbijstand heeft in samenwerking met het ministerie van Financiën een regeling in het leven geroepen die gedupeerden van de toeslagenaffaire gratis rechtsbijstand van een advocaat biedt. De NOvA steunde deze regeling onder andere door het mede opstellen van de deelnamecriteria voor advocaten, deelname aan de tussentijdse evaluatie en medewerking aan seminars voor advocaten die deelnamen aan de advocatenpool. In de loop van 2021 bleek dat advocaten, die gedupeerde ouders bijstaan bij verzoeken in het kader van de herstelregeling kinderopvangtoeslag, nog veel zagen misgaan tijdens het compensatieproces. De NOvA deelde deze zorgen en werkte samen met deze advocaten aan een voorstel om de knelpunten in het proces sneller op te lossen.

Lengte processtukken:

Het Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel Hoven (LOVCH) heeft besloten om per 1 april 2021 een limiet van 25 pagina's te stellen aan de lengte van processtukken in hoger beroep. De maatregel staat op gespannen voet met de wet en de fundamentele beginselen van procesrecht en zou niet op deze manier moeten worden ingevoerd. De NOvA heeft zich dan ook achter de actie van een groep advocaten geschaard die hiertegen een kort geding aanspanden.

Weerbaarheid, veiligheid en bescherming tegen ondermijning:

Advocaten moeten hun werk in het kader van een goede rechtsbedeling in een veilige omgeving kunnen doen. De afgelopen jaren zijn er meerdere situaties geweest waarbij de veiligheid van advocaten ernstig in het geding was. Om reden heeft de NOvA, met financiële steun van het ministerie van Justitie en Veiligheid, in 2020 een weerbaarheidsprogramma voor advocaten opgezet dat in 2021 breder vorm heeft gekregen.

Taskforce Bescherming tegen ondermijning:

Eind 2021 heeft de NOvA de Taskforce Bescherming tegen ondermijning opgezet. Hiermee wil de NOvA de rechtsstaat versterken, bewustwording van risico's die met de beroepsuitoefening kunnen samenhangen vergroten en de weerbaarheid en veiligheid van advocaten versterken.

Beroepsopleiding Advocaten:

De Beroepsopleiding Advocaten van de NOvA is verplicht voor alle beginnende advocaten en heeft als doel hen te vormen tot zelfstandige en deskundige advocaten. Daardoor kunnen zij optimaal bijdragen aan de kwaliteit van de advocatuur. In maart 2021 is de vernieuwde beroepsopleiding van start gegaan. De vernieuwde beroepsopleiding kent een sterke focus op toegepaste kennis, praktische vaardigheden (zoals digitale en ondernemersvaardigheden) en ethiek/integriteit.

Inclusie en diversiteit:

De NOvA onderstreept het belang van gelijke kansen, diversiteit en inclusie. Vanuit maatschappelijk oogpunt, maar ook omdat omarming van deze principes tot een verrijking van de advocatuur zelf leidt. Met het begin 2021 opgerichte platform Inclusie en Diversiteit wil de NOvA een inclusieve en diverse balie bevorderen.

Evaluatie Wpta:

De minister voor Rechtsbescherming heeft op 29 oktober 2021 een brief naar de Tweede Kamer gestuurd waarin hij voorstellen doet voor de versterking van het toezicht. De Kamerbrief volgde op de evaluatie Wet positie en toezicht advocatuur (Wpta). Onderdeel daarvan is een landelijk toezichthouder die verantwoordelijk is voor het toezicht op alle advocaten. Over de nadere inrichting van die landelijk toezichthouder heeft de NOvA regelmatig overleg gevoerd met het ministerie van J&V, college van toezicht en het dekenberaad. De minister zal naar verwachting in 2022 een wetsvoorstel indienen over de inrichting.

De NOvA heeft een uitgebreid presentatie van de activiteiten in 2021 opgenomen in het jaarverslag 2021 van de NOvA dat op de website is gepubliceerd. Het jaarverslag gaat verder in op onderwerpen die elke advocaat raken.

Resultaatbestemming 2020

Bij besluit van het college van afgevaardigden van 30 juni 2021 is het positieve resultaat over 2020 ad € 1.917.040 toegevoegd aan de algemene reserve.

Voorgestelde resultaatbestemming 2021

Het resultaat over 2021 kent een positieve uitkomst ad € 1.486.901 tegenover een begroot tekort van € 414.000. De algemene raad stelt voor om van dit resultaat een bestemmingsreserve "Implementatie Wpta" te vormen groot € 500.000. Daarnaast stelt de algemene raad voor het restant ad € 986.901 aan de algemene reserve toe te voegen. Na deze toevoeging bedraagt de algemene reserve € 7.837.102.

Het eigen vermogen dient als een buffer om aan verplichtingen te kunnen voldoen en eventuele onverwachte gebeurtenissen op te kunnen vangen.

Vooruitblik 2022

De begroting 2022 kent een negatief resultaat van € 692.000. Het saldo van baten en lasten over 2022 zal ten laste van de algemene reserve en indien van toepassing ten laste van de bestemmingsreserve worden gebracht. De begroting 2022 is als volgt:

Omschrijving	2022 Begroting
Baten	
Financiële bijdrage	15.438.000
Subsidiebaten	50.000
Baten uit kerntaken	766.000
Totaal baten	16.254.000

Lasten	
Lasten uit kerntaken	6.984.000
Personeelskosten	5.133.000
Afschrijvingen	459.000
Verstrekte subsidies	3.019.000
Overige lasten	1.316.000
Totaal lasten	16.911.000
Financieel resultaat	(35.000)
Saldo van baten en lasten	(692.000)
Bestemming saldo van baten en lasten	
Toevoeging/(Onttrekking) aan Bestemmingsreserve	(500.000)
Algemene reserve	(192.000)

Ook in 2022 is de begroting van het dekenberaad (€ 553.000), als voortzetting van het experiment 2021, opgenomen in de begroting van de NOvA.

Bij het opstellen van de begroting 2022 is rekening gehouden met de vorming van een bestemmingsreserve Wpta. De kosten die in 2022 gemaakt worden in verband met de implementatie Wpta worden ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht.

Vermogen en liquiditeit

Zowel de vermogenspositie als de liquiditeitspositie zijn voldoende om aan de kortlopende schulden te voldoen.

Solvabiliteit: (Eigen vermogen/Totaal vermogen) de solvabiliteit 2021 is toegenomen ten opzichte van 2020.

Liquiditeit: de liquiditeit is in 2021 met € 4.269.364 toegenomen.

Current ratio: (Vlottende activa/Kort vreemd vermogen) de current ratio is in 2021 toegenomen ten opzichte van 2020.

	2021	2020	2019	2018
Solvabiliteit	51,6%	51,1%	51,1%	55,9%
Liquiditeit	12.902.203	8.632.839	7.166.160	6.792.361
Current ratio	2,01	1,79	1,76	2,01

Risicomanagement

Het risicomanagement richt zich op het onderkennen, analyseren, en beheersen van risico's in de eigen bedrijfsvoering. De risico's waarmee de organisatie wordt geconfronteerd, worden onderverdeeld in strategische, operationele, compliance en financiële risico's en het managen daarvan vormt een integraal onderdeel van het gevoerde beleid. De risicobereidheid wordt vastgesteld door de verschillende aspecten die van invloed zijn op de risicobereidheid te bespreken en af te wegen. De overall risicobereidheid (risk appetite) is klein. De NOvA is risicomijdend.

Onderstaand een tabelweergave van mogelijke risico's:

Categorie	Omschrijving	Kans	Impact	Bereidheid risico te nemen
Strategische risico's	Vertraging in het besluitvormingsproces van de NOvA	Klein	Groot	Klein
	Politieke besluitvorming	Klein	Groot	Klein
Operationele risico's	Langdurig zieke medewerkers of plotseling vertrek medewerkers	Medium	Groot	Klein
	Integriteit IT-systeem	Medium	Groot	Klein
Compliance risico's	Fouten bij interpretatie van wet- en regelgeving	Klein	Groot	Klein
Financiële risico's	Onjuistheden in de inning van de financiële bijdrage	Klein	Groot	Klein
	Fouten of fraude	Klein	Groot	Klein

Risico's en maatregelen

Strategische risico's:

- Vertraging in het besluitvormingsproces: vertraging in het besluitvormingsproces kan een risico zijn in het behalen van de strategische doelen. Voortgangsbewaking is daarin cruciaal.
- Politieke besluitvorming: de politieke agenda kan de strategische doelen van de NOvA raken. De NOvA voert daarom met regelmaat overleg met het ministerie van J&V en maakt gebruik van adviescommissies die ook hun inbreng in wetgevingstrajecten hebben. De NOvA voert desnoods acties om politieke (voorgenomen) besluiten om te buigen.

Operationele risico's:

- Langdurig zieke medewerkers of plotseling vertrek medewerkers: dit is een risico in de voortgang van de dagelijkse processen. Daarom is procesbeschrijving van groot belang zodat werkzaamheden goed overgenomen kunnen worden. Daarnaast is preventie erg belangrijk. Dat gaat dan om ARBO werkplekken, vroegtijdige verzuimbegeleiding en nu in de coronacrisis de mogelijkheid bieden om vanuit huis te werken.

- Integriteit IT-systemen: De IT-systemen zijn cruciaal in de bedrijfsvoering. De beveiliging is daarom een continu proces. Zo is er een strikt wachtwoordbeleid, zijn de devices waar de medewerkers op werken up-to-date beveiligd en wordt jaarlijks afgewogen of het nodig is een systeem aan een PEN-test te onderwerpen.

Compliance risico's:

- Fouten bij interpretatie van wet- en regelgeving: de NOvA is een kennisorganisatie. Medewerkers volgen de ontwikkelingen op hun vakgebied. Zorgvuldigheid in de uitvoering van de werkzaamheden en onderbouwing van de besluitvorming zorgen ervoor dat het risico van onjuiste interpretatie van wet- en regelgeving gering is. Indien de zorgvuldigheid van de besluitvorming daarom vraagt, wordt extern advies ingewonnen.

Financiële risico's:

- Onjuistheden in de inning van de financiële bijdrage: de financiële bijdrage is de voornaamste inkomstenbron van de NOvA. Daarom is het van belang dat het proces daaromheen goed is ingericht. De financiële administratie wordt uit BAR voorzien van actuele gegevens. De indeling in een categorie met een lagere bijdrage vindt pas plaats na controle van de gegevens.
- Fouten en of fraude: bij de NOvA zijn de processen zo ingericht dat de kans op fouten of zelfs fraude tot een minimum worden beperkt. De NOvA past zoveel mogelijk het vier-ogen principe toe, hanteert een procuratiereglement en betalingen kunnen enkel met dubbele autorisatie worden verricht.

Beleggingsbeleid

De liquide middelen worden ten minste verspreid over drie banken. Het betalingsverkeer gaat via de huisbank (één van de drie banken, thans ING).

Korte termijn

Onder korte termijn wordt verstaan een periode korter dan 12 maanden. Overtollige middelen kunnen voor een korte termijn worden uitgezet in de vorm van deposito's of spaarrekeningen bij een van de drie aangewezen banken.

Lange termijn

Onder lange termijn wordt verstaan een periode van meer dan 12 maanden. Overtollige middelen kunnen worden uitgezet in de vorm van spaarrekeningen, deposito's of obligaties.

Effect van de coronacrisis

Op dit moment zijn de door de overheid in het kader van de coronacrisis genomen preventieve maatregelen vrijwel geheel opgeheven. Op basis van de huidige stand van zaken rondom het coronavirus worden daar geen risico's uit verwacht.

Den Haag, 7 juni 2022

2. Jaarrekening

Balans per 31 december 2021
(na voorgestelde bestemming van het saldo van baten en lasten)

		31-12-2021	31-12-2020
ACTIVA			
<u>Vaste activa</u>			
Immateriële vaste activa	(1)	900.416	1.105.257
		900.416	1.105.257
Materiële vaste activa	(2)	1.505.158	1.639.361
		1.505.158	1.639.361
Financiële vaste activa			
Effecten	(3)	-	526.952
Langlopende vorderingen	(4)	398.003	398.003
		398.003	924.955
Totaal vaste activa		2.803.577	3.669.573
<u>Vlottende activa</u>			
Vorderingen en overlopende activa	(5)	449.292	1.104.086
Liquide middelen	(6)	12.902.203	8.632.839
Totaal vlottende activa		13.351.495	9.736.925
TOTAAL ACTIVA		16.155.072	13.406.498
PASSIVA			
<u>Eigen vermogen</u>			
Algemene reserve	(7)	7.837.102	6.850.201
Bestemmingsreserve Implementatie Wpta	(8)	500.000	-
		8.337.102	6.850.201
Vorzieningen	(9)	236.234	46.728
Langlopende schulden	(10)	947.172	1.058.604
Kortlopende schulden en overlopende passiva	(11)	6.634.564	5.450.965
TOTAAL PASSIVA		16.155.072	13.406.498

Staat van baten en lasten over 2021

Omschrijving		2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Baten				
Financiële bijdrage	(12)	16.036.159	15.147.000	15.020.500
Subsidiebatens	(13)	233.728	-	-
Baten uit kerntaken	(14)	751.691	765.000	717.769
Totaal baten		17.021.578	15.912.000	15.738.269
Lasten				
Lasten uit kerntaken	(15)	5.389.186	5.237.000	3.918.229
Personeelslasten	(16)	5.667.283	6.384.000	5.543.097
Afschrijvingen	(17)	443.154	475.000	321.902
Verstrekke subsidies	(18)	2.802.631	2.815.000	2.519.506
Overige lasten	(19)	1.204.050	1.390.000	1.541.754
Totaal lasten		15.506.304	16.301.000	13.844.488
Financieel resultaat	(20)	(28.373)	(25.000)	23.259
Saldo van baten en lasten		1.486.901	(414.000)	1.917.040
Bestemming saldo van baten en lasten				
Toevoeging/(Onttrekking) aan: bestemmingsreserve		500.000	-	-
algemene reserve		986.901	(414.000)	1.917.040
		1.486.901	(414.000)	1.917.040

Kasstroomoverzicht

	2021	2020
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	1.486.901	1.917.040
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	443.154	304.042
Koersresultaat effecten	(38.665)	(47.128)
Interest	67.038	23.868
Mutatie voorzieningen	189.506	(181.353)
Mutatie langlopende schulden	(111.432)	1.041.842
	549.601	1.141.271
Mutatie werkkapitaal:		
Vorderingen	654.794	(408.722)
Schulden	1.183.599	983.224
	1.838.393	574.502
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	3.874.895	3.632.813
Ontvangen/(betaalde negatieve) interest	(67.038)	(23.868)
Kasstroom uit operationele activiteiten	3.807.857	3.608.945
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investering in immateriële vaste activa	(19.612)	(441.829)
Investeringen in materiële vaste activa	(84.498)	(1.627.987)
Desinvestering materiële vaste activa	-	25.553
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(104.110)	(2.044.263)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie (lossing) effecten	526.952	-
Gerealiseerd koersresultaat effecten	38.665	
Mutatie langlopende vordering	-	(98.003)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	565.617	(98.003)
Mutatie geldmiddelen	4.269.364	1.466.679
Toelichting op de geldmiddelen		
Stand per 1 januari	8.632.839	7.166.160
Mutatie geldmiddelen	4.269.364	1.466.679
Stand per 31 december	12.902.203	8.632.839

TOELICHTING OP DE JAARREKENING

Algemene toelichting

Activiteiten

De NOvA is een publiekrechtelijk lichaam als bedoeld in artikel 134 van de Grondwet en is als zodanig niet onderhevig aan titel 9 BW 2. De vestigingsplaats is Den Haag. NOvA is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 27339260.

De activiteiten van de NOvA zijn voornamelijk gericht op het bevorderen, in het belang van een goede rechtsbedeling, van een behoorlijke uitoefening van de praktijk door advocaten. De NOvA komt op voor de toegang tot het recht voor iedereen in Nederland en voor een goede rechtsbedeling aan rechtzoekenden in een goed functionerende rechtsstaat.

De financiële middelen van de NOvA worden opgebracht door alle advocaten die op 1 januari van een kalenderjaar staan ingeschreven of gedurende het kalenderjaar worden ingeschreven op het tableau.

Het vermogen van de NOvA dient ter verwezenlijking van het doel van het publiekrechtelijk lichaam.

Continuïteit van de activiteiten

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Op dit moment zijn de door de overheid genomen preventieve maatregelen rond het coronavirus opgeheven. Voor de NOvA is het debiteurenrisico in 2022 beperkt en brengt de continuïteit niet in gevaar. De financiële bijdrage 2022 is op dit moment reeds voor 98% geïncasseerd van de advocaten die op 1-1-2022 op het tableau stonden ingeschreven.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de NOvA zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De NOvA is volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving te kenmerken als organisatie zonder winststreven. De jaarrekening van de NOvA is daarom opgesteld in overeenstemming met de door de Raad voor de Jaarverslaggeving uitgegeven Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' (RJ 640).

Voor de NOvA is leidend dat de jaarrekening de informatie verschaft over de financiële positie, resultaten en wijzigingen in de financiële positie van de NOvA, die voor haar leden nodig is voor de beoordeling van het gevoerde beleid.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten, verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder financiële vaste activa, vlottende activa, liquide middelen en schulden. Alle financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. NOVA kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Boekjaar

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's als functionele valuta.

Wet normering topinkomens

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de NOVA zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen leningen u/g worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

De onder de financiële vaste activa opgenomen effecten (obligaties) worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de NOvA wordt ingedeeld in verschillende reserves.

Algemene reserve

De algemene reserve is het gedeelte van het eigen vermogen waarover zonder belemmering kan worden beschikt voor het doel waarvoor de NOvA is opgericht. Deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit op langere termijn te waarborgen.

Bestemmingsreserve

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserve is door de NOvA onder goedkeuring van het college van afgevaardigden een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de NOvA.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Tenzij anders vermeld worden de voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is en betrouwbaar kan worden berekend zijn de voorzieningen opgenomen tegen de contante waarde van de verplichting. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorziening jubilea

Onder de voorziening jubilea zijn de toekomstige kosten opgenomen voor personeelsleden die in aanmerking komen voor een jubileumuitkering. Uitkeringen in het kader van jubilea vinden plaats bij het bereiken van een dienstverband van 10 jaar, 20 jaar, 30 jaar en 40 jaar. De jubileumregeling eindigt per 31-12-2022.

Voorziening compensatieregeling

Onder de voorziening compensatieregeling zijn de toekomstige kosten tot en met 2028 opgenomen voor personeelsleden in dienst met pensioenaanspraken vanuit de oude middelloonregeling. De compensatie betreft de waarde van het verschil tussen indexering van die aanspraken met 3% en indexering op basis van het CPI indien deze lager is dan 3%.

Lang en kortlopende schulden

Schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Subsidies worden in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten, zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat aan de daaraan verbonden voorwaarden zal worden voldaan.

Grondslagen voor bepaling van het saldo van baten en lasten

Algemeen

Het saldo van baten en lasten wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Baten

De baten bestaan hoofdzakelijk uit de door de leden verschuldigde financiële bijdrage in het betreffende boekjaar en worden volledig in dat jaar verantwoord.

Subsidies ter compensatie van door de NOvA gemaakte kosten worden als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als waarin de kosten worden gemaakt.

De vergoedingen voor de advertenties in het Advocatenblad worden toegerekend aan het jaar waarin de betreffende uitgave is verschenen. De overige baten betreffen specifieke vergoedingen voor kosten of diensten in het betreffende boekjaar.

Batentoerekening

De baten behorend bij kerntaken worden toegerekend aan de pijler behorend bij de betreffende kerntaak.

Kostenveroordelingen

De baten uit hoofde van door de tuchtrechter opgelegde kostenveroordelingen worden toegerekend aan de periode waarin de termijn voor hoger beroep verlopen is of een uitspraak in hoger beroep is gedaan.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Lastentoerekening

De lasten behorend bij kerntaken worden toegerekend aan de pijler behorend bij de betreffende kerntaak.

De lasten met betrekking tot personeel zijn onder Personeelskosten opgenomen. De lasten met betrekking tot huisvesting, kantoor en informatietechnologie worden onder Algemene- en huisvestingskosten opgenomen.

Verantwoording doorberekening kosten tuchtrechtspraak

De lasten van het hof- en de raden van discipline worden op basis van de door het ministerie van Justitie en Veiligheid goedgekeurde begrotingen van het betreffende boekjaar verantwoord in de staat van baten en lasten en indien beschikbaar gecorrigeerd naar de voorlopige uitkomsten van de tuchtcolleges.

Subsidieverstrekingen

Subsidieverstrekingen worden toegerekend aan de periode waarin de subsidie is toegekend. Indien subsidieverplichtingen vervallen, wordt deze in het boekjaar waarin zij vervallen in mindering gebracht op de verstrekte subsidie.

Afschrijvingen

Immateriële en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen: de op grond van de arbeidsvoorwaarden aan de werknemers verschuldigde beloningen en daarmee samenhangende sociale lasten worden in de staat van baten en lasten verwerkt in het tijdvak waarover zij verschuldigd worden.

Pensioenen

De NOvA heeft een pensioenregeling op basis van beschikbare premie, ook wel DC-regeling (Defined Contribution) genoemd. Hierop zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op contractuele basis premies aan verzekeringsmaatschappijen betaald door de NOvA. Daarnaast is er een indexering van een oude pensioenregeling op basis van middelloon, ook wel DB-regeling (Defined Benefit) genoemd. De indexering onderscheidt zich voor actieve en inactieve deelnemers als volgt:

Indexering actieve deelnemers: op de opgebouwde pensioenaanspraken in de oude DB-regeling van deelnemers met een dienstbetrekking wordt jaarlijks per 1 januari een indexering toegepast volgens de consumentenprijsindex (CPI) voor alle huishoudens.

Indexering inactieve deelnemers: De NOvA beslist jaarlijks in hoeverre een indexering op de opgebouwde pensioenaanspraken in de oude DB-regeling wordt toegepast. De indexering wordt uit de bijdragen van de werkgever gefinancierd.

De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten: Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Waardeveranderingen financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde: Zowel gerealiseerde als niet gerealiseerde waardeveranderingen van financiële instrumenten die op reële waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

**Toelichting op de Balans per 31 december
ACTIVA**

(1) Immateriële vaste activa € 900.416

	Websites en software	Activa in ontwikkeling	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2021			
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	349.959	851.849	1.201.808
Cum. waardeverminderingen en afschrijvingen	(96.551)	-	(96.551)
Boekwaarde per 1 januari 2021	253.408	851.849	1.105.257
Mutaties			
Investeringen	-	19.612	19.612
Desinvesteringen	-	-	-
Activering activa in ontwikkeling	871.461	(871.461)	-
Afschrijvingen	(224.453)	-	(224.453)
Saldo	647.008	(851.849)	(204.841)
Stand per 31 december 2021			
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	1.221.420	-	1.221.420
Cum. waardeverminderingen en afschrijvingen	(321.004)	-	(321.004)
Boekwaarde per 31 december 2021	900.416	-	900.416
Afschrijvingspercentages	12,5% - 33%	-	-

De investeringen onder "Activa in ontwikkeling" bestonden uit ontwikkeling Self assessment. Het afschrijvingspercentage voor Websites en software bedraagt 33% met uitzondering van de ontwikkelde vernieuwde beroepsopleiding waarop een percentage van 12,5% wordt toegepast.

(2) Materiële vaste activa € 1.505.158

	Verbouwing huurpand	Kantoor- inventaris en overige bedrijfsmiddelen	Hardware en ICT infrastructuur	Auto	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2021					
Verrijgings- of vervaardigingsprijzen	1.495.709	74.602	125.371	8.950	1.704.632
Cum. waarde- verminderingen en afschrijvingen	(4.423)	(42.746)	(12.229)	(5.873)	(65.271)
Boekwaarde per 1 januari 2021	1.491.286	31.856	113.142	3.077	1.639.361
Mutaties					
Investeringen	-	58.330	26.168	-	84.498
Desinvestering	-	(15.085)	-	-	(15.085)
Afschrijvingen	(149.571)	(22.080)	(46.211)	(839)	(218.701)
Cum. afschrijvingen desinvesteringen	-	15.085	-	-	15.085
Saldo	(149.571)	36.250	(20.043)	(839)	(134.203)
Stand per 31 december 2021					
Verrijgings- of vervaardigingsprijzen	1.495.709	117.847	151.539	8.950	1.774.045
Cum. waarde- verminderingen en afschrijvingen	(153.994)	(49.741)	(58.440)	(6.712)	(268.887)
Boekwaarde per 31 december 2021	1.341.715	68.106	93.099	2.238	1.505.158
Afschrijvings- percentages	10%	20%	33%	20%	

Verbouwing huurpand

Per 22 december 2020 is het bureau van de NOVA gehuisvest op de 10e en 11e etage in de Monarch Tower aan de Prinses Beatrixlaan 5 in Den Haag. De Monarch Tower is een modern en duurzaam kantoorpand en uitstekend bereikbaar met het openbaar vervoer. In 2020 heeft er een -inrichtings-verbouwing plaatsgevonden in het nieuwe kantoorpand. Met ingang van 22 december 2020 vindt de afschrijving plaats over een periode van 10 jaar.

Hardware en ICT infrastructuur

De investeringen betreffen naast vervangingsinvesteringen ook investering in audiovisuele vergaderfaciliteiten in de vergaderzaal.

Financiële vaste activa

(3) Effecten € -

In 2021 zijn de twee obligatieleningen verkocht. Het betroffen zgn. perpetuuls. Perpetuuls zijn obligaties zonder aflossingsdatum (een eeuwigdurende looptijd). De perpetuuls werden gewaardeerd tegen beurswaarde.

De beurswaarde van de portefeuille bedroeg ultimo 2020 € 526.952.

	Nominale waarde	Balans waarde
VAR% ING Perpetual Securities II	420.000	391.650
VAR% ING Perpetual Securities III	145.800	135.302
Saldo per 31 december 2020	565.800	526.952

Verloop van de effecten

	2021	2020
Saldo per 1 januari	526.952	479.824
Verkoop VAR% ING Perpetual Securities II	(419.832)	-
Verkoop VAR% ING Perpetual Securities III	(145.786)	-
Bij/af: koersresultaat	38.666	47.128
Saldo per 31 december	-	526.952

(4) Langlopende vorderingen € 398.003

Overzicht van de langlopende vorderingen

	2021	2020
Voorschot UO	275.000	275.000
Waarborgsom De Monarch	123.003	123.003
Saldo per 31 december	398.003	398.003

Verloop van het voorschot UO

	2021	2020
Saldo per 1 januari	275.000	300.000
Vordering naar kortlopend	-	(25.000)
Saldo per 31 december	275.000	275.000

Dit betreft een langlopend voorschot ten behoeve van de uitvoeringsorganisatie beroepsopleiding advocatuur. Het voorschot wordt uiterlijk 1 maart 2027 terugbetaald.

Verloop van de waarborgsom De Monarch

	2021	2020
Saldo per 1 januari	123.003	-
Dotatie	-	123.003
Saldo per 31 december	123.003	123.003

In 2020 is een waarborg gestort van € 123.003 voor de huur van De Monarch. De huurovereenkomst loopt tot en met 30 juni 2031.

Vlottende activa

(5) Vorderingen en overlopende activa € 449.292

	31 december 2021	31 december 2020
Vordering financiële bijdrage (inclusief deurwaarder)	58.161	58.080
Voorschot kosten incasso deurwaarder	9.400	10.125
	67.561	68.205
Af: getroffen voorziening voor oninbaarheid	(26.044)	(33.571)
Netto vorderingen	41.517	34.634
Te ontvangen griffierecht	45.000	45.550
Te ontvangen kostenveroordelingen	60.025	54.237
Te verwachten afrekening J&V tuchtrechtspraak	-	85.261
Te verwachten afrekening Geschillencommissie	-	119.583
Te verwachten afrekening subsidie SOTA	97.369	251.455
Te verwachten uitgifte 2021 advocatenpas	-	-
Te ontvangen inkomsten advocatenblad	15.325	59.977
Te ontvangen UWV	-	48.084
Te ontvangen BTW	-	11.040
Te verwachten afrekening Centraal Beheer/Achmea	-	44.733
Te ontvangen deel voorschot uitvoeringsorganisatie BO	-	25.000

Frankeermachine, depotbedrag	6.095	6.095
Vooruitbetaalde facturen	161.878	194.747
Overige vorderingen	22.083	123.690
	449.292	1.104.086

(6) Liquide middelen € 12.902.203

	31 december 2021	31 december 2020
ING, rekening-courant	2.928.296	1.127.917
ING Bank, Spaar	4.978.334	2.504.398
ABN-AMRO, rekening-courant	2.183	1.017
ABN-AMRO, Spaar	2.499.218	2.499.218
BNG-bank, rekening-courant	2.493.899	2.499.938
Kas	273	351
	12.902.203	8.632.839

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de NOvA.

PASSIVA

Verloop eigen vermogen

Het verloop van het vermogen wordt als volgt weergegeven:

	Algemene reserves	Best. reserve implementatie Wpta	Totaal
	€	€	€
Stand per 1-1-2020	4.933.161	-	4.933.161
Uit bestemming saldo van baten en lasten	1.917.040	-	1.917.040
Stand per 31-12-2020	6.850.201	-	6.850.201
Stand per 1-1-2021	6.850.201	-	6.850.201
Uit bestemming saldo van baten en lasten	986.901	500.000	1.486.901
Stand per 31-12-2021	7.837.102	500.000	8.337.102

(7) Algemene reserve € 7.837.102

Jaarlijks wordt een inschatting gemaakt of de risico's waarmee de NOvA zich geconfronteerd ziet, in voldoende mate worden afgedekt door de algemene reserve. De algemene raad acht de algemene reserve in het licht van de onderkende risico's op een voldoende niveau. Deze inschatting is besproken met de financiële commissie.

(8) Bestemmingsreserve € 500.000

Gelet op de nadere uitwerking van het wetsvoorstel met positionering van een landelijk toezichthouder als bestuursorgaan binnen de NOvA (vergelijkbaar met de organisatorische ophanging van het college van toezicht), heeft de algemene raad ervoor gekozen om via een bestemmingsreserve "Implementatie Wpta" budget te reserveren ter grootte van 500.000 euro. Op deze wijze kan het meest effectief worden ingesprongen op ontwikkelingen die de governance en versterking van het toezicht raken.

(9) Voorzieningen € 236.234

Overzicht van de voorzieningen

Voorziening jubileumuitkeringen
 Voorziening compensatieregeling
 Saldo per 31 december

	2021	2020
Voorziening jubileumuitkeringen	21.215	46.728
Voorziening compensatieregeling	215.019	-
Saldo per 31 december	236.234	46.728

Voorziening jubileumuitkeringen

De NOvA kent de volgende jubileumregeling:

- 1) Bij een 10-jarig dienstverband: ¼ maandsalaris. In 2021 kwam hier vijf medewerkers voor in aanmerking
- 2) Bij een 20-jarig dienstverband: 1 maandsalaris. In 2021 kwam hier drie medewerkers voor in aanmerking
- 3) Bij een 30-jarig dienstverband: 1½ maandsalaris. In 2021 kwam hier geen medewerker voor in aanmerking
- 4) Bij een 40-jarig dienstverband: 2 maandsalarissen. In 2021 kwam hier geen medewerker voor in aanmerking.

Per 1 januari 2021 is het personeelsreglement aangepast. Daarin is vastgelegd dat jubilarisregeling per 1 januari 2023 wordt beëindigd.

Verloop van de voorziening jubileumuitkeringen

Saldo per 1 januari
 Onttrekking
 Vrijval
 Saldo per 31 december

	2021	2020
Saldo per 1 januari	46.728	228.081
Onttrekking	(24.440)	(1.533)
Vrijval	(1.073)	(179.820)
Saldo per 31 december	21.215	46.728

In 2021 kwamen acht medewerkers voor een jubileumuitkering in aanmerking. In 2022 zullen naar verwachting vier medewerkers voor een jubileumuitkering in aanmerking komen. Per 1-1-2023 is de jubileumregeling afgeschaft.

Voorziening compensatieregeling

Er is een voorziening compensatieregeling waarin de toekomstige kosten tot en met 2028 zijn opgenomen voor personeelsleden in dienst met pensioenaanspraken vanuit de oude middelloonregeling. De compensatie betreft de waarde van het verschil tussen indexering van die aanspraken met 3% en indexering op basis van het CPI indien deze lager is dan 3%. Bij de berekening van de voorziening is rekening gehouden met de blijfkans van deze medewerkers en de door het Centraal Planbureau in maart 2022 afgegeven raming CPI tot en met 2030. Daarin wordt voor de jaren 2022-2025 een CPI van 3,1 voorzien en voor de jaren 2026-2028 een CPI van 2,0.

Verloop van de voorziening compensatieregeling

	2021	2020
Saldo per 1 januari	-	-
Dotatie	215.019	-
Onttrekking	-	-
Saldo per 31 december	215.019	-

(10) Langlopende schulden € 947.172

Bij het aangaan van de huurovereenkomst van De Monarch per 1-7-2020 voor de duur van 11 jaar is een korting van € 1.225.752 overeengekomen. De korting wordt toegerekend aan de totale huurperiode, dat wil zeggen tot en met 30 juni 2031. Daarvan is € 128.194 ten gunste van 2021 gekomen.

Verloop van de huurkorting

	2021	2020
Saldo per 1 januari	1.058.604	16.762
Dotatie huurkorting De Monarch	-	1.170.036
Naar kortlopende schulden en overlopende passiva	(111.432)	(128.194)
Saldo per 31 december	947.172	1.058.604

(11) Kortlopende schulden en overlopende passiva € 6.634.564

	31 december 2021	31 december 2020
Crediteuren	546.869	873.630
Overlopende posten	357.923	408.218
Vooruitontvangen subsidie "Weerbaarheid"	439.036	662.250
Niet bestede subsidie "kwartiermaker Weerbaarheid" 2021	39.486	-
Te verwachten afrekening J&V tuchtrechtspraak	1.292.766	-
Te betalen pensioenpremies	285.000	-
Te betalen loonheffing en sociale lasten	289.578	276.286
Te betalen BTW	19.643	-
Huurkorting	111.432	128.194
Reservering vakantiegeld en nog niet opgenomen vakantie rechten	352.831	331.426
Toegekende subsidies	2.900.000	2.770.961
	6.634.564	5.450.965

De post "Crediteuren" is een korte termijn positie en heeft betrekking op facturen die eind 2021 nog zijn binnengekomen.

Vooruit ontvangen subsidie "Weerbaarheid": dit betreft een ontvangen subsidie die ingezet wordt voor een "Kwartiermaker weerbaarheid" waarbij de NOvA onder coördinatie van de NCTV een aanpak ontwikkelt om de weerbaarheid van de advocatuur te vergroten. In 2021 zijn in dat kader weerbaarheidstrainingen en veiligheidsscans aangeboden. Advocaten kunnen hiermee hun kantoor of woonhuis vanuit veiligheidsoogpunt laten controleren op kwetsbare punten. De subsidie ziet op activiteiten verricht in de periode tot en met 31 december 2022.

Onder Niet bestede subsidie "kwartiermaker Weerbaarheid" 2021 is het restbedrag opgenomen van een deelsubsidie dat specifiek zag op de kosten van de Kwartiermaker 2021. Naar verwachting zal dit bedrag moeten worden gerestitueerd.

Toegekende subsidies: de kosten die de Stichting Ondersteuning Tuchtcolleges Advocatuur (SOTA) maakt in het kader van de ondersteuning tuchtrechtspraak worden door de NOvA in de vorm van een subsidie gefinancierd. Aan de SOTA is in 2021 een exploitatiesubsidie 2022 toegekend ad € 2.900.000 (inclusief BTW). De subsidie is in de jaarrekening apart opgenomen bij onderdeel (18).

Overlopende posten:

	31 december 2021	31 december 2020
Bestuur en organisatie algemeen	240.523	218.295
Wetgevingsadvisering	-	40.012
Opleiding	-	3.549
Tuchtrecht	117.400	146.362
Totaal	357.923	408.218

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Het bureau van de NOvA is gehuisvest op de 10^e en 11^e etage in de Monarch Tower aan de Prinses Beatrixlaan 5 te Den Haag. De huurovereenkomst voor de huisvesting loopt van 1 juli 2020 tot en met 30 juni 2031. De verplichting uit hoofde van de huurovereenkomst van het kantoorpand bedraagt (inclusief parkeergelegenheid; jaarlijks te indexeren) € 465.476, exclusief BTW, per jaar. Voor de duur van de eerste huurperiode is een huurkorting van totaal € 1.225.752 excl. BTW overeengekomen.

Er is een leasecontract voor een auto aangegaan van 22-1-2021 tot en met 22-1-2026. De verplichting uit hoofde van het leasecontract bedraagt jaarlijks € 13.815 (incl. BTW).

Er zijn afspraken gemaakt met de uitvoeringsorganisatie (UO) over de nieuwe beroepsopleiding. De UO zal de herziene beroepsopleiding tot en met cohort najaar 2028 verzorgen. Onderdeel van de afspraken is dat de NOvA op of rond 1 maart 2027 een bedrag van € 137.500 (excl. BTW) aan de UO zal voldoen indien blijkt dat de gemiddelde instroom voor het centrale opleidingsdeel tot dat moment lager is uitgekomen dan 375 en dat de NOvA op of rond 1 maart 2027 een bedrag van € 137.500 (excl. BTW) aan de UO zal voldoen indien blijkt dat de gemiddelde instroom voor het decentrale deel tot dat moment lager is uitgekomen dan 250.

De Stichting ondersteuning tuchtrechtspraak advocatuur (SOTA) wordt doormiddel van een subsidie gefinancierd door de NOvA. De subsidie aan de SOTA heeft een langdurig regulier karakter volgend uit artikel 50a, tweede lid en artikel 60, tweede lid Advocatenwet respectievelijk artikel 6 en 7 van de Regeling op de advocatuur.

Sinds 13 maart 2018 loopt er een dispuut tussen de belastingdienst en de SOTA inzake de omzetbelastingplicht vanaf 2019 met betrekking tot de subsidie die de NOvA aan de SOTA verstrekt. De inspecteur heeft de SOTA met ingang van 1-1-2019 als belastingplichtig voor de omzetbelasting aangemerkt. De SOTA voert verweer tegen de belastingplicht op de ontvangen subsidie. Het BTW-belang in de verstrekte subsidies voor 2019, 2020 en 2021 bedraagt voor de NOvA totaal € 1.438.124. De SOTA is in hoger beroep gegaan tegen de beslissing van de rechtbank in deze.

Op 1 januari 2018 is de Wet doorberekening kosten toezicht en tucht recht juridische beroepen (Stb 2016, 500) in werking getreden. Als gevolg van die wet komen vanaf 1 januari 2018 op grond van artikel 46a, Advocatenwet de volledige kosten van de tuchtspraak, inclusief de inzet van de leden van de rechterlijke macht, ten laste van de NOvA. Het ministerie van Justitie en Veiligheid draagt zorg voor de jaarlijkse doorberekening.

De NOvA heeft bezwaar ingediend tegen de vaststelling van de begrotingen 2019, 2020 en 2021 van het hof van discipline. De doorberekening is een onzekere factor waar de NOvA geen of beperkte invloed op kan uitoefenen. Enerzijds bij de vaststelling van de begrotingen van de tuchtcolleges waar de algemene raad wordt gehoord maar het ministerie beslist en anderzijds de verrekening achteraf van de gerealiseerde kosten bij de tuchtcolleges waar de NOvA geen (tussentijdse) sturingsmogelijkheden heeft.

Toelichting op de Staat van baten en lasten

BATEN

(12) Financiële bijdrage € 16.036.159

Categorieën 2021	Aantal advocaten per 1/1		Bijdrage in €
	Realisatie	begroot	
1 Inkomen > € 37.000	14.465	13.892	1.005
2 Inkomen ≤ € 37.000 of < 3 jaar op tableau	3.460	3.601	329
Aantal advocaten per stand 1-1-2021	17.925	17.493	

	Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
Aantal advocaten per stand 1-1	17.925	17.493	17.818
Financiële bijdrage per stand 1-1	15.675.665	15.147.000	15.020.500
Financiële bijdrage tussentijdse facturering	360.494	-	-
Totaal financiële bijdrage	16.036.159	15.147.000	15.020.500

In de begroting 2021 was, als gevolg van de coronacrisis, rekening gehouden met een krimp van de balie met 2% tot een stand van 17.493 per 1-1-2021. Deze krimp is uitgebleven waardoor een hoger aantal advocaten een hogere financiële bijdrage heeft opgebracht.

Daarnaast was het besluit om vanaf 1-1-2021 ook advocaten die gedurende het jaar op het tableau worden ingeschreven naar rato een financiële bijdrage in rekening te brengen, nog niet in de begroting 2021 verwerkt. De tussentijdse facturering heeft € 360.494 opgebracht.

(13) Subsidiebatens € 233.729

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Subsidiebatens Weerbaarheid	233.729	-	-
Totaal subsidiebatens	233.729	-	-

Er is vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid/NCTV een subsidie toegekend van maximaal € 712.250 ten behoeve van het project Weerbaarheid advocatuur. Dit bedrag wordt ingezet voor weerbaarheidstrainingen, het laten uitvoeren van een objectscan tegen sterk gereduceerd tarief en de ontwikkeling van de wijkplaats: het project dat in 2021 is geïntroduceerd en in 2022 wordt opgestart. De kosten, inclusief personeelskosten, gemaakt in 2021 voor de weerbaarheid verhogende maatregelen worden gedekt door de subsidie en zijn hier als subsidiebatens opgenomen. De kosten zijn onder pijler 2 terug te vinden.

(14) Baten uit kerntaken € 751.691

De kerntaken zijn onderverdeeld in 10 pijlers. Hieronder is de toelichting op de inkomsten van die pijlers gepresenteerd.

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Pijler 1: Kwaliteitsbevordering	17.100	20.000	23.600
Pijler 3: Opleiding	54.300	50.000	52.200
Pijler 4: Communicatie	213.616	255.000	256.169
Pijler 7: Toezicht	2.050	pm	-
Pijler 8: Tuchtrect	464.625	440.000	385.800
Totaal Baten uit kerntaken	751.691	765.000	717.769

Pijler 1: Kwaliteitsbevordering

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Inkomsten uit Cassatiebalie Civiel	17.100	20.000	15.600
Inkomsten cursus gespreksleider intervisie	-	-	8.000
Totaal kwaliteitsbevordering	17.100	20.000	23.600

Pijler 3: Opleiding

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Inkomsten uit Permanente opleiding	54.300	50.000	52.200
Totaal opleiding	54.300	50.000	52.200

De inkomsten uit permanente opleiding bestaan uit de jaarlijkse fee die aan de cursusaanbieders in rekening wordt gebracht.

Pijler 4: Communicatie

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Inkomsten uit Advocatenblad	213.616	255.000	256.169
Totaal Communicatie	213.616	255.000	256.169

De inkomsten uit het advocatenblad bestaan voornamelijk uit advertentie-inkomsten. Daarnaast zijn er inkomsten uit abonnementen. De advertentie-inkomsten zijn sterk achtergebleven bij de begroting.

Pijler 7: Toezicht

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Boete opbrengsten	2.050	pm	-
Totaal toezicht	2.050	pm	-

Boete opbrengsten

De Wet positie en toezicht advocatuur geeft de lokale deken de bevoegdheid om een bestuurlijke boete of dwangsom op te leggen. Deze komen ten gunste van de NOvA. Sinds introductie in 2015 is slechts één boete opgelegd. Deze is in 2021 geïnd.

Pijler 8: Tuchtrect

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Kostenveroordeling (art. 48, zesde lid)	419.625	400.000	340.250
Griffierecht klachten RvD	45.000	40.000	45.550
Totaal tuchtrect	464.625	440.000	385.800

Kostenveroordeling (artikel 48, zesde lid, Advocatenwet):

Met ingang van 1-1-2021 hanteren de raden – en het hof van discipline de volgende richtlijn voor de forfaitaire kostenveroordelingen:

- Kostenveroordeling raad van discipline: € 750 voor de NOvA en € 500 voor de Staat.
- Kostenveroordeling hof van discipline: € 1.000 voor de NOvA en € 1.000 voor de Staat.

Bij de kostenveroordelingen wordt vermeld dat het deel voor de Staat direct aan de NOvA overgemaakt dient te worden.

Griffierecht klachten RvD:

Er wordt een griffierecht van € 50,- geheven voor klachten die zijn binnengekomen bij de deken en worden doorgestuurd naar de raden van discipline.

LASTEN

(15) Lasten uit kerntaken € 5.389.186

De kerntaken zijn onderverdeeld in 10 pijlers. Hieronder is de toelichting op de lasten van die pijlers gepresenteerd.

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Pijler 1: Kwaliteitsbevordering	328.910	425.000	222.823
Pijler 2: Praktijkvoering	436.436	252.000	130.833
Pijler 3: Opleiding	8.466	31.000	58.091
Pijler 4: Communicatie	565.235	751.000	595.917
Pijler 5: Wetgevingsadvisering	97.351	101.000	90.250
Pijler 6: Tableau	54.221	125.000	30.939
Pijler 7: Toezicht	1.230.143	969.000	503.778
Pijler 8: Tuchtrecht	4.338.066	4.307.000	3.814.075
Verantwoord onder verstrekte subsidies (18)	(2.802.631)	(2.815.000)	(2.519.506)
Pijler 9: Juridische aangelegenheden	444.023	290.000	408.099
Pijler 10: Bestuurlijke organisatie	688.966	801.000	582.930
Totaal Lasten uit kerntaken	5.389.186	5.237.000	3.918.229

In pijler 8 Tuchtrecht worden de kosten die de Stichting ondersteuning tuchtcolleges advocatuur (SOTA) maakt door de NOvA in de vorm van een subsidie gefinancierd. De verstrekte subsidie wordt in onderdeel (18) verantwoord.

Pijler 1: Kwaliteitsbevordering

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Implementatie kwaliteitstoetsen	11.774	60.000	19.816
Cassatiebalie Civiel	10.000	17.000	11.529
Herziening indeling rechtsgebieden	-	10.000	-
Self assessment	800	30.000	-
Geschillencommissie	306.336	308.000	191.478
Totaal kwaliteitsbevordering	328.910	425.000	222.823

Implementatie kwaliteitstoetsen:

De trainingen voor advocaten om gespreksleider intervisie/peer reviewer te worden zijn deels vanwege coronamaatregelen in 2021 niet doorgestaan. In de begroting was budget beschikbaar voor aanpassing registratie gespreksleiders en reviewer. De kosten hiervoor zijn lager uitgekomen.

Herziening indeling rechtsgebieden:

De indeling van het rechtsgebiedenregister wordt jaarlijks gezien. In 2021 hebben er geen aanpassingen plaatsgevonden.

Self assessment:

In maart 2021 is de self assessment tool geïntroduceerd. De kosten van de ontwikkeling zijn niet in het resultaat verwerkt maar als investering onder de immateriële vaste activa op de balans opgenomen.

Geschillencommissie:

De overeenkomst met de Geschillencommissie is per 1-1-2022 beëindigd. Er zal nog uitloop zijn van zaken die tot en met 31-12-2021 bij de Geschillencommissie zijn binnengekomen en naar verwachting in 2022 worden afgehandeld. De geschatte kosten daarvan (€ 87.000) zijn in 2021 opgenomen.

Pijler 2: Praktijkvoering

Omschrijving	2021	2021	2020
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Expertise tappen internetcommunicatie	-	15.000	-
LawCare	5.969	10.000	3.102
Onderhoud nummerherkenning	20.788	57.000	15.887
Advocatenpas ontwikkeling en beheer	85.581	85.000	85.793
Advocatenpas uitgifte	103.380	85.000	26.051
Weerbaarheid	216.728	-	-
Taskforce Bescherming tegen ondermijning	3.990	-	-
Totaal Praktijkvoering t.b.v. de advocaat	436.436	252.000	130.833

Expertise tappen internetcommunicatie:

Er zijn in 2021 geen kosten gemaakt op dit dossier. De NOvA blijft de ontwikkelingen op het gebied van tappen in het algemeen volgen.

LawCare:

De kosten bestaan uit een training voor de vertrouwenspersonen en telefoonkosten.

Onderhoud nummerherkenning:

Hieronder zijn de kosten voor hosting en onderhoud van de database opgenomen. Er zijn geen ingrijpende aanpassingen aan de systemen gedaan.

Advocatenpas:

De systemen rondom het gebruik van de advocatenpas zijn dubbel uitgevoerd om de beschikbaarheid zo veel mogelijk te garanderen. De NOvA neemt de kosten van een eerste uitreiking van de advocatenpas/app voor zijn rekening.

Weerbaarheid:

Vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid/NCTV is een subsidie toegekend ten behoeve van het project Weerbaarheid advocatuur. De kosten hebben betrekking op weerbaarheidstrainingen en het, tegen sterk gereduceerd tarief, laten uitvoeren van objectscans.

De kosten, inclusief personeelskosten, gemaakt in 2021 voor de weerbaarheid verhogende maatregelen worden gedekt door de subsidie, zie onder Subsidiebaten, pagina 25.

Taskforce Bescherming tegen ondermijning:

Eind 2021 heeft de NOvA de Taskforce Bescherming tegen ondermijning opgezet. Doel is om de bewustwording van risico's die met de beroepsuitoefening kunnen samenhangen vergroten en de weerbaarheid en veiligheid van advocaten versterken.

Pijler 3: Opleiding

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Beroepsopleiding advocaten	212	14.000	20.799
BA2020	1.285	10.000	26.838
Permanente opleiding	6.969	7.000	10.454
Totaal Opleiding	8.466	31.000	58.091

Beroepsopleiding advocaten:

In verband met de coronamaatregelen zijn begrote activiteiten zoals feestelijke afsluiting van de cohorten niet doorgegaan.

BA2020:

Hieronder was budget voor de afronding van de ontwikkeling van de vernieuwde beroepsopleiding gereserveerd. Dit bleek maar beperkt nodig. De vernieuwde beroepsopleiding in maart 2021 van start gegaan.

Pijler 4: Communicatie

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Gefinancierde rechtshulp	1.870	20.000	75.206
Aanpassen website	-	10.000	12.312
Jaarverslag	2.450	4.000	2.405
Algemene publiciteit, promotie, manifestaties	101.200	213.000	81.259
Advocatenblad	390.160	400.000	385.715
Symposia en seminars	47.363	80.000	5.939
Kenniscentrum Tucht recht	22.192	24.000	33.081
Totaal Communicatie	565.235	751.000	595.917

Gefinancierde rechtshulp:

Er zijn in het project Samenwerking in de eerste lijn voor de NOvA nagenoeg geen externe kosten gemaakt.

Aanpassen website:

In 2021 zijn er geen aanpassingen aan de website advocatenorde.nl gedaan.

Jaarverslag:

Het jaarverslag is ook dit jaar in digitale opmaak uitgebracht. De kosten konden daardoor beperkt blijven.

Algemene publiciteit, promotie, manifestaties:

Door de coronacrisis zijn er op deze post minder kosten gemaakt.

Advocatenblad:

Het betreft de productiekosten en de kosten van freelancers etc. van de 10 bladen die in 2021 zijn uitgegeven.

Symposia en seminars:

In verband met de coronacrisis hebben veel van de begrote evenementen geen doorgang kunnen vinden. De kosten zijn hierdoor lager uitgekomen dan begroot.

Kenniscentrum Tuchtrect:

In de database zijn tuchtrechtelijke uitspraken opgenomen.

Pijler 5: Wetgevingsadvisering

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Leerstoel Advocatuur	89.893	86.000	85.791
Adviescommissies wetgeving	7.458	15.000	4.459
Totaal wetgevingsadvisering	97.351	101.000	90.250

Leerstoel Advocatuur:

De NOvA financiert de leerstoel Advocatuur, gevestigd binnen het Amsterdam Centre on the Legal Professions and Access to Justice van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Amsterdam. Het betreft de kosten voor de bijzonder hoogleraar advocatuur en ondersteuning.

Pijler 6: Tableau

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Hosting en onderhoud BAR	51.553	100.000	15.693
Mijn Orde.nl	2.668	25.000	15.246
Totaal tableau	54.221	125.000	30.939

Hosting en onderhoud BAR:

De BAR-applicatie is de bronadministratie van de advocaatgegevens met koppelingen naar de Rechtspraak, Raad voor Rechtsbijstand en de lokale orden. Er is jaarlijks budget beschikbaar voor de nodig aanpassingen aan de BAR-applicatie. In 2021 is de applicatie (regulier) doorontwikkeld.

Mijn Orde:

Er zijn geen grote aanpassingen gedaan in de functionaliteiten. De kosten zien op regulier onderhoud.

Pijler 7: Toezicht

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
College van toezicht	740.068	488.000	494.947
Dekenberaad			
Implementatie evaluatie Wet positie en toezicht advocatuur	18.585	30.000	-
Vergaderkosten dekenberaad en adjunct-secretarissen	22.382	30.000	-
Opleiding dekens en adjunct-secretarissen	6.453	15.000	-
Gezamenlijke lokale automatiseringskosten	117.875	110.000	-
Kosten inhuur externen/detachering	238.939	215.000	-
Vergoeding voorzitters dekenberaad	42.854	60.000	-
Representatiekosten dekenberaad	351	5.000	-
Onvoorzien dekenberaad	33.561	16.000	-
<i>Subtotaal dekenberaad</i>	<i>481.000</i>	<i>481.000</i>	-
Ondersteuning uitvoering toezicht dekens	9.075	-	8.831
Totaal Toezicht	1.230.143	969.000	503.778

College van toezicht:

De overschrijding van het budget 2021 bedraagt € 252.000. De extra kosten zijn mede gemaakt in het kader van de evaluatie van de werking van het dekentoezicht op Pels Rijcken.

De begroting en de verantwoording van het college van toezicht worden door de minister goedgekeurd.

Dekenberaad:

In 2021 is de begroting van het dekenberaad, bij wijze van experiment, opgenomen in de begroting van de NOvA. Het totaalbudget bedroeg € 481.000 en is geheel benut.

Ondersteuning uitvoering toezicht dekens:

De kosten onder deze post hebben betrekking op de ondersteuning van het dekenberaad. Hieronder ook begrepen het onderhoud van de tool kengetallen. De tool helpt de unit FTA op de ondersteuning van de dekens.

Pijler 8: Tuchtrect

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Vacatiegelden en reiskosten advocaat-leden Hof- en Raden van Discipline	157.407	190.000	141.829
Subsidie ondersteuning tuchtrechtspraak (SOTA)	2.802.631	2.815.000	2.519.506
Doorberekende kosten tuchtrechtspraak	1.378.027	1.302.000	1.152.740
Subtotaal	4.338.066	4.307.000	3.814.075
Verantwoord onder verstrekte subsidies (18)	(2.802.631)	(2.815.000)	(2.519.506)
Totaal Tuchtrect	1.535.433	1.492.000	1.294.569

Vacatiegelden en reiskosten advocaat-leden Hof- en Raden van Discipline:

Het vacatiegeld voor de advocaat-leden bedraagt per zitting € 393 voor het hof van discipline en € 299 voor de raad van discipline.

Subsidie ondersteuning tuchtrechtspraak (SOTA):

De Stichting Ondersteuning Tuchtcolleges Advocatuur (SOTA) is opgericht met het oog op een zo efficiënt mogelijke organisatie van de ondersteuning van de in de Advocatenwet geregelde tuchtcolleges voor de advocatuur. De SOTA wordt op basis van een subsidieverstrekking door de NOvA gefinancierd.

Aan de SOTA is in 2021 een exploitatiesubsidie 2022 toegekend ad € 2.900.000 (inclusief BTW). De subsidie wordt in de jaarrekening apart opgenomen bij onderdeel (18).

Doorberekende kosten tuchtrechtspraak:

De jaarverslagen van het hof- en de raden van discipline zijn ontvangen. Op basis hiervan is een inschatting van de doorberekening gemaakt. De daadwerkelijke doorberekening moet nog plaatsvinden. De hogere inschatting is in de jaarrekening verwerkt.

Pijler 9: Juridische aangelegenheden

Omschrijving	2021	2021	2020
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Beroepsaansprakelijkheidsverzekering	195.158	140.000	137.693
Kosten bezwaar en beroep	248.865	150.000	270.406
Totaal Juridische aangelegenheden	444.023	290.000	408.099

Beroepsaansprakelijkheidsverzekering:

Onder de verzekering vallen de NOvA, de raden van de orden, het college van toezicht en de SOTA.

Kosten bezwaar en beroep:

Onder deze post vallen proces en advieskosten. Geconfronteerd met procedures door zowel individuele als groepen advocaten heeft de NOvA kosten moeten maken voor juridische bijstand/advies. Deze kosten worden niet door de beroepsaansprakelijkheidsverzekering gedekt.

Pijler 10: Bestuurlijke organisatie

Omschrijving	2021	2021	2020
	Realisatie	Begroting	Realisatie
<u>Algemene raad</u>			
Vergoedingen leden algemene raad	524.453	527.000	443.601
Reis-, verblijf- en vergaderkosten	18.843	40.000	17.750
Mediatraining	1.755	5.000	1.755
Totaal algemene raad	545.051	572.000	463.106
<u>College van afgevaardigden</u>			
Vacatiegelden	45.250	50.000	26.000

Vergaderkosten	12.380	50.000	22.648
Totaal college van afgevaardigden	57.630	100.000	48.648
Raad van advies	1.500	10.000	5.500
Totaal raad van advies	1.500	10.000	5.500
<u>Buitenland</u>			
C.C.B.E.	66.663	81.000	63.999
IBA/UIA/CEEBA/ABA/ICB	9.518	40.000	8.408
Totaal Buitenland	76.181	121.000	72.407
<u>Algemeen</u>			
Representatiekosten	-	5.000	-
Externe advisering	40.070	25.000	24.362
Totaal algemeen	40.070	30.000	24.362
Doorberekening naar college van toezicht	(31.466)	(32.000)	(31.093)
Totaal bestuurlijke organisatie	698.966	801.000	582.930

Vergoedingen leden algemene raad:

De algemene raad bestond gedurende 2021 uit zes leden. Voor een nadere specificatie van de vergoedingen van de leden van de algemene raad wordt verwezen naar de toelichting op pagina 39.

College van afgevaardigden:

De accommodatiekosten zijn lager uitgekomen doordat er digitale vergaderingen hebben plaatsgevonden.

Buitenland:

In verband met de coronacrisis hebben veel activiteiten geen doorgang gehad.

Doorberekening naar college van toezicht:

Dit betreft de doorberekening van een deel (20%) van de dekenvergoeding naar het college van toezicht in verband met de functie van voorzitter van het CvT.

(16) Personeelslasten € 5.667.283

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
<u>Personeelskosten</u>			
Salarissen, gratificatie en vakantiegeld	3.890.469	4.264.000	3.816.443
Ziekengeldverzekering en Arbo -/- ontvangen ziekengeld	4.912	5.000	(26.780)
Sociale lasten	523.064	634.000	579.169
Premie pensioen, A.O.P en WAO-hiaat	1.119.576	1.384.000	1.237.828
Uitzendkrachten/Invalmedewerkers	135.881	170.000	162.650
Wervingskosten	25.790	10.000	15.526
Opleiding personeel	48.269	55.000	23.744
Reis- en onkostenvergoeding	43.781	85.000	75.010
Diverse kosten	274.262	100.000	834
Totaal personeelslasten	6.066.004	6.707.000	5.884.424

Doorberekening aan college van toezicht	(251.984)	(323.000)	(319.112)
Inkomsten uit detachering	(146.737)	-	(22.215)

Totaal Personeelslasten	5.667.283	6.384.000	5.543.097
--------------------------------	------------------	------------------	------------------

Personeelslasten:

De salariskosten zijn door niet ingevulde vacatures (al dan niet gedurende het jaar ontstaan) lager uitgekomen dan begroot. Onder diverse kosten is een dotatie ad € 215.019 aan de voorziening compensatieregeling begrepen. In deze voorziening zijn de te verwachten lasten voor een regeling tot en met 2028 opgenomen. Zie ook onder Voorzieningen, pagina 22.

De inkomsten uit detachering hebben betrekking op extern doorbelaste personeelskosten en bestaan voornamelijk uit de inkomsten voor de detachering per 1 november 2020 van een medewerker voor de duur van twee jaar.

Het gemiddelde aantal fte's bedroeg in 2021: 47,9 (in 2020: 48,6), tegenover begroot: 52.2.

(17) Afschrijvingen € 443.154

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Afschrijving immateriële vaste activa	224.453	220.000	65.356
Afschrijving verbouwing/inrichting	149.571	200.000	184.874
Afschrijving inventaris/bedrijfsmiddelen	22.080	21.000	18.547
Afschrijving hardware / ICT infrastructuur	46.211	33.000	33.586
Afschrijving auto	839	1.000	1.678
Resultaat desinvesteringen	-	-	17.861
Totaal afschrijvingen	443.154	475.000	321.902

De afschrijving verbouwing/inrichting betreft de afschrijving van 10 jaar van de verbouwing aan het pand die in 2020 heeft plaatsgevonden. De afschrijftermijn voor zowel inventaris als de auto bedraagt 5 jaar, de afschrijftermijn voor zowel immateriële vaste activa als automatisering/telefonie bedraagt 3 jaar. De afschrijving voor de ontwikkeling van de vernieuwde beroepsopleiding (opgenomen onder immateriële vaste activa) bedraagt 8 jaar

(18) Verstrekte subsidies € 2.802.631

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Exploitatiesubsidie (SOTA)	2.900.000	2.815.000	2.770.961
Restitutie subsidie	(97.369)	-	(251.455)
Totaal verstrekte subsidies	2.802.631	2.815.000	2.519.506

Aan de stichting ondersteuning tuchtrechtspraak advocatuur is in 2021 een exploitatiesubsidie 2022 toegekend ad € 2.900.000 (inclusief BTW). Met betrekking tot de exploitatiesubsidie 2021 heeft de algemene raad de verantwoording, voorzien van controleverklaring, van de SOTA ontvangen. Het resultaat van de SOTA is in 2021 € 72.737 (exclusief BTW) lager uitgekomen dan begroot. In de subsidievoorwaarden is

opgenomen dat jaarlijks maximaal 5% van het verleende subsidiebedrag (voor 2021: € 2.290.050 - exclusief omzetbelasting) mag worden toegevoegd aan de egalisatiereserve. De maximale hoogte van de egalisatiereserve bedraagt 7,5% van het verleende subsidiebedrag. Deze reserve heeft als doel om eventuele toekomstige tekorten op te vangen en daarmee tot een gelijkmatige spreiding van lasten te komen. Aangezien het maximum ultimo 2021 is bereikt is de reserve met € 7.733 naar beneden bijgesteld tot het maximum. Op basis van deze verantwoording heeft de algemene raad de subsidie voor 2021 met € 97.369 (€ 72.737 + € 7.733 +21% btw) lager kunnen vaststellen dan eerder toegekend. Dit bedrag is onder de vorderingen opgenomen. De exploitatiesubsidie aan de SOTA heeft een langdurig regulier (jaarlijks) karakter volgend uit artikel 50a, tweede lid en artikel 60, tweede lid Advocatenwet respectievelijk artikel 6 en 7 van de Regeling op de advocatuur.

(19) Overige lasten € 1.204.050

Omschrijving	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
<u>Huisvesting</u>			
Huur kantoor	571.704	572.000	664.774
Huurskorting	(128.194)	(128.000)	(122.868)
Huisvesting 2021	28.402	-	43.269
Servicekosten / energie /belastingen	117.433	93.000	111.094
Klein onderhoud	5.995	5.000	6.669
Schoonmaakkosten	47.947	100.000	107.082
Totaal Huisvesting	643.287	642.000	810.020
<u>Kantoor</u>			
Kantoorbenodigdheden	1.526	4.000	1.426
Drukwerk	3.005	4.000	258
Telefoonkosten	32.745	30.000	31.465
Porti	10.145	8.000	8.413
Verzekeringen	8.263	10.000	9.093
Bibliotheek en documentatie	19.908	23.000	21.547
Diverse bureaunkosten	2.745	7.000	4.636
Huishoudelijke kosten en catering	10.717	20.000	13.665
Accountants controlekosten	67.757	80.000	60.200
Advieskosten	50.969	30.000	53.913
Bankkosten	7.425	7.000	6.561
Autokosten	2.949	4.000	7.746
Incasso deurwaarder/voorziening deb.	12.974	5.000	46.968
Totaal Kantoor	231.128	232.000	265.891
<u>Informatietechnologie</u>			
Onderhoud netwerk	336.557	495.000	474.535
Scan-, print en kopieerfunctionaliteit	21.078	24.000	23.681
Toekomstige projecten	-	25.000	-
Totaal Informatietechnologie	357.635	544.000	498.216
Doorberekening aan college van toezicht	(28.000)	(28.000)	(28.000)
Inkomsten bedrijfsrestaurant	-	-	(4.373)
Totaal overige lasten	1.204.050	1.390.000	1.541.754

Huisvesting:

Het bureau van de NOvA huisvest sinds 22 december 2020 op twee etages in de Monarch Tower, aan de Prinses Beatrixlaan 5 in Den Haag. De Monarch Tower is een modern en duurzaam kantoorpand en uitstekend bereikbaar met het openbaar vervoer. De nieuwe huurovereenkomst loopt van 1 juli 2020 tot en met 30 juni 2031.

Kantoor:

De post Incasso deurwaarder/voorziening deb is hoger uitgekomen door een hoger aantal langlopende vorderingen.

Informatietechnologie:

De kosten voor het onderhoud netwerk zijn lager uitgekomen dan begroot door wijzigingen in de licentiestructuur en servergebruik. Het budget voor de opstart van kleine IT projecten is niet volledig besteed.

(20) Financieel resultaat € (28.373)

Omschrijving	2021	2021	2020
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Interest	(67.038)	(25.000)	(23.869)
Koersresultaat	38.665	-	47.128
Totaal financieel resultaat	(28.373)	(25.000)	23.259

Interest € (67.038)

Vanaf april 2020 zijn de banken negatieve rente in rekening gaan brengen.

Koersresultaat € 38.665

Het koersresultaat van de obligaties heeft betrekking op de verkoop van de perpetuals. Bij de het opstellen van de begroting wordt geen rekening gehouden met eventuele koersresultaten.

Hierna volgt de specificatie van het koersresultaat van 2020 ten behoeve van de vergelijkende cijfers, respectievelijk van 2021.

Verloop koersresultaat 2020	Beurswaarde	Beurswaarde	Koers-
	31-12-2019		
			Bate/(last)
VAR% ING Perpetual Securities II	356.580	391.650	35.070
VAR% ING Perpetual Securities III	123.244	135.302	12.058
	479.824	526.952	47.128

Verloop koersresultaat 2021	Beurswaarde	Verkoop	Beurswaarde	Koers-
	31-12-2020		31-12-2021	
				Bate/(last)
VAR% ING Perpetual Securities II	391.650	419.832	-	28.182
VAR% ING Perpetual Securities III	135.302	145.786	-	10.484
	526.952	565.618	-	38.666

WNT-verantwoording 2021 Nederlandse orde van advocaten

De WNT is van toepassing op de Nederlandse orde van advocaten. Het voor de Nederlandse orde van advocaten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 (algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	F.A.M. Knüppe	B.J.M. de Leest
Functiegegevens	Deken	Waarnemend deken
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,85	0,6
Dienstbetrekking?	nee	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	159.822	104.906
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
<i>Subtotaal</i>	159.822	104.906
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	177.650	125.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	159.822	104.906
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020		
bedragen x € 1	F.A.M. Knüppe	B.J.M. de Leest
Functiegegevens	Waarnemend deken 01/01 – 26/03 Deken 26/03 – 31-12	Lid algemene raad 01/01 – 26/03 Waarnemend deken 26/03 – 31-12
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,79	0,55
Dienstbetrekking?	nee	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	145.736	93.946
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
<i>Subtotaal</i>	145.736	93.946
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	158.790	110.550
Totale bezoldiging	145.736	93.946

bedragen x € 1	Th. Th. M.L. Boersema	P.T.C. Van Kampen	S.M. Kaak	R.G. van den Berg
Funcțiegegevens	Lid algemene raad	Lid algemene raad	Lid algemene raad	Algemeen secretaris
Aanvang en einde functie vervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,4	0,4	0,4	1,0
Dienstbetrekking?	nee	nee	nee	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	66.385	65.571	65.838	181.843
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	16.827
Subtotaal	66.385	65.571	65.838	198.671
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	83.600	83.600	83.600	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	66.385	65.571	65.838	198.671
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020				
bedragen x € 1	Th. Th. M.L. Boersema	P.T.C. Van Kampen	S.M. Kaak	R.G. van den Berg
Funcțiegegevens	Lid algemene raad	Lid algemene raad	Lid algemene raad	Algemeen secretaris
Aanvang en einde functie vervulling in 2020	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,4	-	-	1,0
Dienstbetrekking?	nee	nee	nee	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	65.450	64.795	64.890	178.519
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	21.648
Subtotaal	65.450	64.795	64.890	200.167
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	80.400	80.400	80.400	201.000
Totale bezoldiging	65.450	64.795	64.890	200.167

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2021	
bedragen x € 1	R. R. Crince le Roy
Functiegegevens	Lid algemene raad
Kalenderjaar	2021
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 – 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	12
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	626
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	199
Maxima op basis van de normbedragen per maand	292.200
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	124.574
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	65.571
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	65.571
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	65.571
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen bijzondere gebeurtenissen na balansdatum.

Resultaatbestemming

Het resultaat over 2021 kent een positieve uitkomst ad € 1.486.901 tegenover een begroot tekort van € 414.000. De algemene raad stelt voor om van dit resultaat een bestemmingsreserve "Implementatie Wpta" te vormen groot € 500.000. Daarnaast stelt de algemene raad voor het restant ad € 986.901 aan de algemene reserve toe te voegen. Na deze toevoeging bedraagt de algemene reserve € 7.837.102.

ONDERTEKENING VAN DE JAARREKENING

Den Haag, 7 juni 2022
Nederlandse Orde van Advocaten

De algemene raad

R.R. Crince le Roy

B.J.M. de Leest

Th.Th.M.L. Boersema

S.M. Kaak

J.W. Soeteman

S. van Oers

3. Overige gegevens

Controleverklaring.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de algemene raad van de
Nederlandse Orde van Advocaten

Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van de Nederlandse Orde van Advocaten te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Nederlandse Orde van Advocaten per 31 december 2021 en van het saldo van baten en lasten over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, alsmede de Regeling controleprotocol WNT 2021. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Nederlandse Orde van Advocaten zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel jaarverslag andere informatie, namelijk het verslag van de algemene raad en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De algemene raad is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de algemene raad voor de jaarrekening

De algemene raad is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en met de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is de algemene raad verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de algemene raad noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de algemene raad afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de algemene raad de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de algemene raad het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De algemene raad moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de algemene raad en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door de algemene raad gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de algemene raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de algemene raad dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de algemene raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Rotterdam, 10 juni 2022

Mazars N.V.

Origineel getekend door: drs. D.D. Plouvier RA